

مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

گزارش نظرسنجی: مسئولیت‌های حقوقی رؤسای شعب در سیزدهمین گردهمایی رؤسای موفق شعب بانک‌های کشور

۴ اسفندماه ۱۴۰۱

درباره گردهمایی

مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران هر ساله اقدام به برگزاری گردهمایی رؤسای موفق شعب بانک‌های کشور می‌نماید. این گردهمایی با هدف ایجاد بستر و فرصت مناسب به منظور تعامل و انتقال تجربیات بین رؤسای موفق و دیگر مدیران شبکه بانکی کشور و همچنین قدردانی و تکریم رؤسای موفق شعب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری کشور برگزار می‌گردد.

نظرسنجی سیزدهمین گردهمایی رؤسای موفق شعب بانک‌های کشور

مسئولیت‌های حقوقی رؤسای شعب

ماهیت فعالیت مالی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به‌نحوی است که آن‌ها را به رعایت قوانین و مقررات پیچیده‌ای در ارائه محصولات و خدمات بانکی ملزم کرده است. از این نظر، ضروری است در کلیه روابط تجاری بانک‌ها و مؤسسات اعتباری با مشتریان و تنظیم قراردادهای بانکی، ریسک‌های حقوقی شناسایی و سازوکار کنترل آن‌ها تعبیه شود. از این رو، لازم است رؤسای شعب که نقشی اصلی در ایجاد ارتباط بانک و مؤسسات اعتباری با مشتریان دارند، دانش کافی در خصوص انواع ریسک‌های حقوقی کسب‌وکار شعب داشته باشند.

نظرسنجی سیزدهمین گردهمایی رؤسای موفق شعب بانک‌های کشور

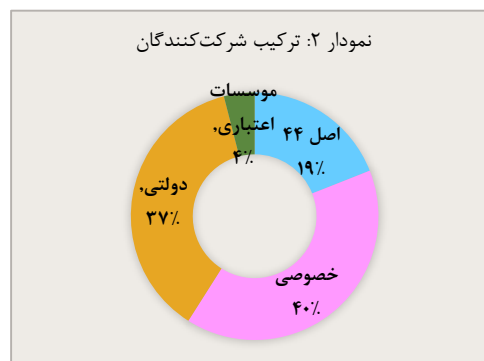
- ۴۲٪ رؤسای موفق شعب شرکت‌کننده در نظرسنجی بین ۴۰ تا ۴۵ سال سن دارند.

- ۳۴٪ رؤسای موفق شعب شرکت‌کننده در نظرسنجی، از تهران و ۶۶٪ از سایر استان‌ها برگزیده شده‌اند.

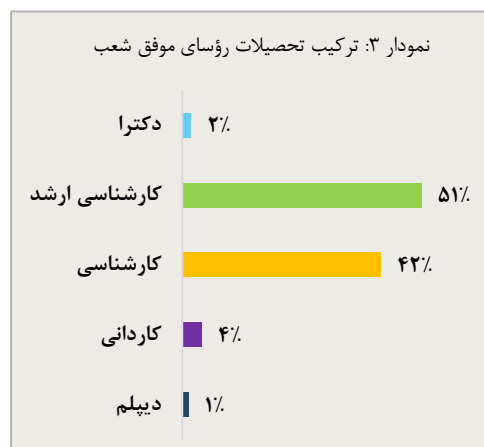
- نتایج نشان می‌دهند که ۵۷٪ رؤسای موفق شعب اظهار کرده‌اند که آشنایی ایشان با مسئولیت‌های حقوقی خود در اداره شعبه تحت امرشان زیاد بوده است.

- ۳۷٪ رؤسای موفق شعب شرکت‌کننده در نظرسنجی از بانک‌های دولتی، ۴۰٪ از بانک‌های خصوصی، ۱۹٪ از بانک‌های اصل ۴۴ و ۴٪ از مؤسسات اعتباری بوده‌اند.

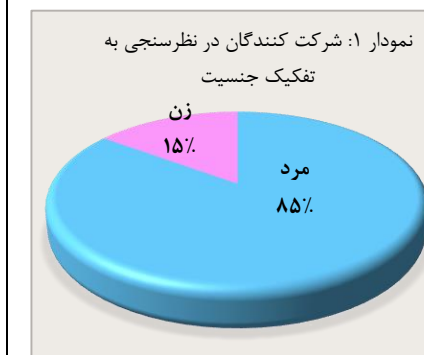

- ۹۳٪ رؤسای موفق شعب شرکت‌کننده در نظرسنجی، دارای تحصیلات کارشناسی و کارشناسی ارشد می‌باشند.

برای بهره‌مندی از نظرات رؤسای موفق شعب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی کشور در مورد مسئولیت‌های حقوقی رؤسای شعب، مطالعه‌ای با ابزار پرسشنامه انجام پذیرفت. جامعه آماری این مطالعه از ۲۹ بانک تشکیل شده است که شامل ۳۶۱ نفر از رؤسای موفق شعب شبکه بانکی کشور می‌باشد و مبتنی بر ۳۱۶ پرسشنامه تکمیل شده (نرخ مشارکت ۸۸٪)، نظرات مورد تحلیل قرار گرفت (پاسخ‌های تفصیلی شرکت‌کنندگان، در پیوست آمده است).

- ۱۵٪ رؤسای موفق شعب شرکت‌کننده در نظرسنجی را خانم‌ها و ۸۵٪ را آقایان تشکیل داده‌اند.

- بررسی نتایج نشان می‌دهد که ۵۳٪ رؤسای موفق شعب اقدامات حمایتی اداره حقوقی بانک را زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند.

نمودار ۷: میزان تأثیر اقدامات اداره حقوقی بانک در حمایت از مسئولیت حقوقی رؤسای شعب بانک

- ۶۸٪ رؤسای موفق شعب آموزش‌های دریافتی از سوی بانک را مناسب ارزیابی کرده‌اند.
- ۹۳٪ رؤسای موفق شعب بیان کرده‌اند که نیازمند ارتقاء عملی و علمی در خصوص مسئولیت‌های حقوقی خود هستند.

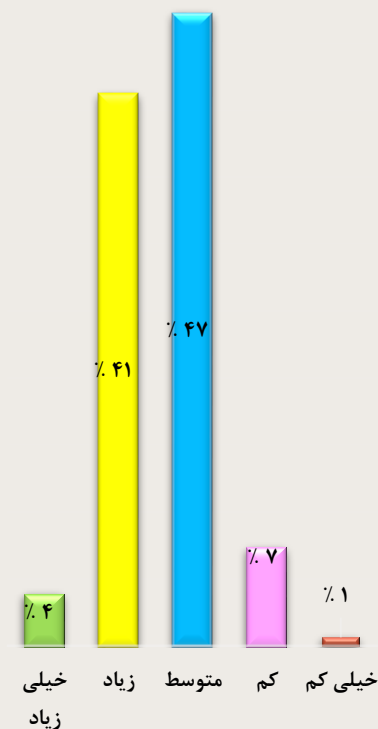
- ۷۴٪ رؤسای موفق شعب اطلاع خود از کارکردهای هیأت انتظامی بانک‌ها را متوسط و کم اعلام کرده‌اند.

نمودار ۶: میزان اطلاع رئیس شعبه از کارکردهای هیأت انتظامی بانک‌ها

- ۵۵٪ رؤسای موفق شعب معتقدند که میزان آگاهی کارکنان تحت نظر رئیس شعبه از مسئولیت‌های حقوقی خود، متوسط و کم است.

نمودار ۵: میزان آگاهی کارکنان تحت نظر رئیس شعبه از مسئولیت‌های حقوقی خود

تماس با ما:

آدرس دبیرخانه: تهران، خیابان پاسداران، بالاتر از سه راه ضرابخانه، پلاک ۱۹۵، مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران

کد پستی:

۱۶۶۴۶۴۷۱۱۱

تلفن دبیرخانه:

۰۵۰-۲۹۹۵۹۳۴۹

پست الکترونیک:

sbm.conf@ibi.ac.ir

آدرس سایت:

http://conference.ibi.ac.ir/

- نتایج حاصل نشان می‌دهند که ۵۹٪ رؤسای موفق شعب معتقدند آشنایی نداشتن کافی رؤسای شعب با ریسک مسئولیت‌های حقوقی خود، از اولویت بالاتری در مقایسه با عواملی همچون ابهام در دستورالعمل‌های صادره بانک، تغییر پی در پی قوانین و مقررات مرتبط با عملیات بانک، به روز نبودن داده‌های مورد نیاز در سامانه‌های بانک و عدم پشتیبانی کافی واحدهای ستادی مرتبط بانک از رؤسای شعب برخوردار است.

- ۳۲٪ رؤسای موفق شعب معتقدند عدم اهلیت طرفین، اولویت بالاتری نسبت به عواملی مانند مغایرت با شرع، صوری بودن قرارداد، ربوی بودن، مغایرت با قوانین آمره پولی و بانکی کشور، درج شرط خلاف مقتضای ذات قرارداد و عدم تعیین موضوع در ابطال قراردادهای بانک با مشتریان اعتباری دارد.

پیوست

۱- آشنایی شما با مسئولیت‌های حقوقی خود در اداره شعبه تحت امرتان چقدر است؟		
خیلی کم: ۰,۳٪	کم: ۰,۳٪	متوسط: ۲۵٪
زیاد: ۵۷٪	خیلی زیاد: ۱۷,۴٪	
۲- تا چه میزان کارکنان تحت نظر شما در شعبه از مسئولیت‌های حقوقی خود آگاه هستند؟		
خیلی کم: ۱٪	کم: ۷٪	متوسط: ۴۷٪
زیاد: ۴۱٪	خیلی زیاد: ۴٪	
۳- میزان اطلاع شما از کارکردهای هیأت انتظامی بانک‌ها چقدر است؟		
خیلی کم: ۲٪	کم: ۲۳٪	متوسط: ۴۹٪
زیاد: ۲۴٪	خیلی زیاد: ۲٪	
۴- میزان تأثیر اقدامات اداره حقوقی بانک در حمایت از مسئولیت حقوقی رؤسای شعب بانک را چگونه ارزیابی می‌کنید؟		
خیلی کم: ۴٪	کم: ۱۳٪	متوسط: ۳۰٪
زیاد: ۳۴٪	خیلی زیاد: ۱۹٪	
۵- اثربخشی آموزش‌های دریافتی از سوی بانک برای تسلط شما به مسائل و مسؤلیت‌های حقوقی یک رئیس شعبه چه میزان است؟		
خیلی کم: ۲٪	کم: ۸٪	متوسط: ۲۲٪
زیاد: ۴۳٪	خیلی زیاد: ۲۵٪	
۶- نیاز به ارتقاء عملی و علمی در خصوص مسئولیت‌های حقوقی رؤسای شعب را چگونه ارزیابی می‌نمائید؟		
خیلی کم: ۰٪	کم: ۱٪	متوسط: ۶٪
زیاد: ۴۹٪	خیلی زیاد: ۴۴٪	

نظرسنجی سیزدهمین گردهمایی رؤسای موفق شعب بانک‌های کشور

۷- به اعتقاد شما ترتیب اولویت موارد ذیل در ابطال قراردادهای بانک با مشتریان اعتباری چگونه است؟	
عدم اهلیت طرفین: ۳۲٪	
مغایرت با شرع: ۲۴٪	
صوری بودن قرارداد: ۱۷٪	
ربوی بودن: ۱۳٪	
مغایرت با قوانین آمره پولی و بانکی کشور: ۱۰٪	
درج شرط خلاف مقتضای ذات قرارداد: ۲٪	
عدم تعیین موضوع: ۲٪	
۸- رتبه تأثیر هر یک از موارد ذیل بر افزایش ریسک مسئولیت حقوقی رؤسای شعب را اعلام نمایید.	
(د) آشنایی نداشتن کافی رؤسای شعب با ریسک مسئولیت‌های حقوقی خود: ۵۹٪	
ابهام در دستورالعمل‌های صادره بانک: ۲۲٪	
تغییر پی در پی قوانین و مقررات مرتبط با عملیات بانک: ۱۰٪	
به روز نبودن داده‌های مورد نیاز در سامانه‌های بانک: ۶٪	
عدم پشتیبانی کافی واحدهای ستادی مرتبط بانک از رؤسای شعب: ۳٪	

نظرسنجی سیزدهمین گردهمایی رؤسای موفق شعب بانک‌های کشور